

Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän esitys jäsenkunnille perussopimuksen muuttamisesta ja siihen liittyvistä toimista

506/00.01.00/2022

KH 28.11.2022 § 328

Valmistelija Hallintojohtaja Hanna Saarni p. 040 573 6133, hanna.saarni (ät) forssa.fi

Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä on käsitellyt asiaa ja tehnyt asiaa koskevan esityksen jäsenkunnille seuraavasti:

Yhtymähallitus 12.10.2022 § 146

367/00.04.00/2022

Kuntayhtymän jäsenkuntien järjestämisvastuu sosiaali- ja terveystalvaeluista päättyy vuoden 2022 lopussa, ja järjestämisvastuu siirtyy Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle. Kunnilla eikä FSHKY:n kaltaisilla nk. vapaaehtoisilla kuntayhtymillä ei ole enää toimivaltaa sosiaali- ja terveystalvaeluiden järjestäjänä tai tuottajana vuoden 2023 alusta lukien. Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän (FSHKY) nykyiset tehtävät siirtyvät valtaosaltaan hyvinvointialueelle.

Kuntayhtymän tehtävät sosiaali- ja terveystalvaeluiden osalta siirtyvät siten suoraan lain nojalla hyvinvointialueen vastattavaksi. Näin ollen kuntayhtymän tehtävät suurimmalta osin päättyvät. Kuntayhtymä on yhteisymmärryksessä jäsenkuntien kanssa selvittänyt ulkopuolisten asiantuntijoiden avustuksella tarkoituksenmukaisia vaihtoehtoja tehtäväkuvan muuttamiselle tai vaihtoehtoisesti toiminnan päättämislle. Kuntayhtymän kaltaisen vapaaehtoisen kuntayhtymän kiinteä omaisuus ei lain mukaan siirry hyvinvointialueelle. Sen sijaan sote- ja pelastustoimeen liittyvä kuntien ja kuntayhtymien irtain omaisuus siirtyy hyvinvointialueen omistukseen. Näin ollen FSHKY:n kannalta keskeinen ratkaistava kysymys on, mitä tehdään kuntayhtymän omistuksessa olevalle kiinteälle omaisuudelle.

Asiantuntijaselvityksessä realistisimmiksi vaihtoehtoiksi nopealla aikataululla toteutettaviksi nousivat kaksi vaihtoehtoa: 1) kuntayhtymän muuttaminen kiinteistökuntayhtymäksi, eli kuntayhtymä jäisi hallinnoimaan sen omistuksessa olevia kiinteistöjä, ja 2) kuntayhtymän muuttaminen kiinteistöosakeyhtiöksi, jossa kuntayhtymä muutettaisiin kuntayhtymän lakkauttamisen ja apporttisijoituksen kautta osakeyhtiöksi, joka hallinnoisi nykyistä kuntayhtymän kiinteistöomaisuutta.

Näistä vaihtoehtoista aikataulu- ja muut tarkoituksenmukaisuussyyt huomioon ottaen perussopimuksen muuttaminen siten että kuntayhtymä jatkaa vuoden 2023 alusta lukien

kiinteistö kuntayhtymänä, on kannatettavin vaihtoehto ja helpoimmin toteutettavissa. Aikatauluun vaikuttaa mm. se, että kiinteistöomaisuuden myynti lyhyellä aikataululla ei käytännössä tule kysymykseen, ja voisi johtaa epätarkoituksenmukaisiin kauppoihin. Myöskään kiinteistöjen siirto jäsenkuntien omistukseen ei olisi yksinkertainen järjestely arvonmäärityksen kannalta tai juridisesti. Näin ollen on tarkoituksenmukaista jatkaa kiinteistöjen omistusta kuntayhtymän nimissä mutta siten, että kuntayhtymän perussopimusta muutetaan siten, että sen pääasiallinen tarkoitus on kiinteistöjen omistus ja hallinnointi. Kuntayhtymän vastuulle jäisi myös tuottaa kiinteistön omistukseen ja vuokraukseen välittömästi tai läheisesti liittyviä teknisiä, kunnossapitoon liittyviä ja muita vastaavia tukipalveluja vuokralaisilleen. Tätä varten kuntayhtymän palvelukseen jäisi muutamia (3-5) teknisen toimen henkilöä.

Kuntayhtymän perussopimusta tulee joka tapauksessa muuttaa sote-palvelujen järjestämistä vastuun siirtyessä hyvinvointialueelle.

Kuntayhtymän perussopimuksen 3 § kuuluu nykyisin seuraavasti:

3 § Kuntayhtymän tehtävät

Kuntayhtymän tehtävänä on tuottaa sen jäsenkuntien järjestämistä vastuuseen kuuluvat kansanterveystyön, ympäristöterveydenhuollon, eläinlääkintähuollon ja päihdeongelmaisten hoidon palveluja sekä Forssan sairaalan tuottamia erikoissairaanhoidon palveluja sekä huolehtia muiden erikoissairaanhoidon palvelujen saatavuudesta.

Kuntayhtymä tuottaa tai järjestää jäsenkuntien sosiaalipalvelut lukuun ottamatta lasten päivähoitoa siinä laajuudessa ja aikataulussa kuin jäsenkuntien valtuustot päättävät.

Kuntayhtymä noudattaa palvelutuotannossaan sen jäsenkuntiin hajautettua lähipalveluihin pohjautuvaa periaatetta. Palvelu tuotetaan kuntayhtymän omissa tai jäsenkuntien osoittamissa tiloissa.

Kuntayhtymä voi tuottaa palveluja myös kuntayhtymän ulkopuolisille kunnille, kuntayhtymille ja muille sekä ottaa tehtäväkseen jäsenkuntien puolesta myös muita toimialaan soveltuvia tehtäviä sen mukaan, kuin valtuusto on kussakin kunnassa erikseen päättänyt ja sopinut kuntayhtymän kanssa.

Jäsenkunnat voivat myös ottaa tehtäväkseen kuntayhtymän toimialaan kuuluvia tehtäviä sen mukaan, kuin valtuusto on kussakin kunnassa erikseen päättänyt ja kunta sopinut kuntayhtymän kanssa.

FSHKY:n perussopimuksessa ei ole erityisiä määräyksiä perussopimuksen muuttamisesta. Tällöin sovelletaan kuntalain ao. säännöksiä. Kuntalain 57 § kuuluu seuraavasti:

57 § Perussopimuksen muuttaminen

Jos perussopimuksessa ei ole toisin sovittu, perussopimusta voidaan muuttaa, jos vähintään kaksi kolmannesta jäsenkunnista sitä kannattaa ja niiden asukasluku on vähintään puolet kaikkien jäsenkuntien yhteenlasketusta asukasluvusta.

Lakisääteisessä yhteistoiminnassa jäsenkuntaa ei kuitenkaan voida ilman suostumustaan velvoittaa osallistumaan uusien vapaaehtoisten tehtävien hoitamiseen ja näistä aiheutuviin kustannuksiin.

Kuntayhtymän tehtävät muutetaan vastaamaan tilannetta 1.1.2023 alkaen, se vaatii siten, että jäsenkuntien 2/3 enemmistö (4 kuntaa) vähintään kannattaa muutosta, ja lisäksi kannattavien kuntien tulee edustaa vähintään ½ jäsenkuntien yhteenlasketusta asukasluvusta. Kuntalaissa ei rajoiteta kuntayhtymien toimialaa, eli käytännössä mistä tahansa kunnan toimialaan kuuluvista tehtävistä voidaan sopia.

Mainittua perussopimuksen kohtaa (3 §) tulee siis muuttaa. Muutoksen tulisi tulla voimaan 1.1.2023. Muutosehdotus tulee käsitellä kunkin jäsenkunnan valtuustossa ja siten, että valtuuston päätös ehtii saada lain voiman ennen perussopimuksen muutoksen allekirjoitusta ennen kaikkien jäsenkuntien toimesta tapahtuvaa muutosopimuksen allekirjoitusta. Perussopimusta ehdotetaan muutettavaksi seuraavasti (lihavoitu teksti olisi uusi tehtävämäärittely):

3 § Kuntayhtymän tehtävät

Kuntayhtymän tehtävänä on omistaa, ylläpitää, hallita ja vuokrata kiinteistöjään mm. sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa varten sekä tuottaa tähän läheisesti liittyviä teknisiä, kunnossapitoon liittyviä ja muita vastaavia tukipalveluja vuokralaisilleen. (EHDOTUS)

[Kuntayhtymä tuottaa tai järjestää jäsenkuntien sosiaalipalvelut lukuun ottamatta lasten päivähoitoa siinä laajuudessa ja aikataulussa kuin jäsenkuntien valtuustot päättävät.] POISTETAAN

[Kuntayhtymä noudattaa palvelutuotannossaan sen jäsenkuntiin hajautettua lähipalveluihin pohjautuvaa periaatetta. Palvelu tuotetaan kuntayhtymän omissa tai jäsenkuntien osoittamissa tiloissa.] POISTETAAN

[Kuntayhtymä voi tuottaa palveluja myös kuntayhtymän ulkopuolisille kunnille, kuntayhtymille ja muille sekä ottaa tehtäväkseen jäsenkuntien puolesta myös muita toimialaan soveltuvia tehtäviä sen mukaan, kuin valtuusto on kussakin kunnassa erikseen päättänyt ja sopinut kuntayhtymän kanssa.] POISTETAAN

[Jäsenkunnat voivat myös ottaa tehtävikseen kuntayhtymän toimialaan kuuluvia tehtäviä sen mukaan, kuin valtuusto on kussakin kunnassa erikseen päättänyt ja kunta sopinut kuntayhtymän kanssa.] POISTETAAN

Muut muutokset perussopimukseen eivät ole välttämättömiä. Perussopimukseen jäisi joitakin määräyksiä, jotka liittyvät sote-palvelujen tuotantoon koskien mm. jäsenkuntien ja kuntayhtymän välistä laskutusta. Käytännössä tällaiset määräykset jäävät merkityksettömiksi sote-palvelutuotannon lakattua, eikä niitä ole välttämätöntä kumota tässä yhteydessä.

Liitteenä perussopimus 1.1.2014.

Lisätietoja

Yhtymäjohtaja, puh. 044 716 1735

Esittelijä

Yhtymäjohtaja

Päätösehdotus

Yhtymähallitus esittää jäsenkunnille:

1) että perussopimuksen 2 §:stä poistetaan lause "Somero on kuntayhtymän osajäsen".

2) että kuntayhtymän perussopimuksen 3 § poistettaisiin ja muutettaisiin kuulumaan kokonaisuudessa seuraavasti:

" 3 § Kuntayhtymän tehtävät

Kuntayhtymän tehtävänä on omistaa, ylläpitää, hallita ja vuokrata kiinteistöjään mm. sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa varten sekä tuottaa tähän läheisesti liittyviä teknisiä, kunnossapitoon liittyviä ja muita vastaavia tukipalveluja vuokralaisilleen."

3) lisäksi todetaan että, sote-kiinteistöjen siirto kunnille tai kuntayhtymän purkaminen tapahtuu vuoden 2023 aikana.

4) lähettää ehdotuksen jäsenkunnille välittömästi ja kehottaa jäsenkuntia hyväksymään tahoillaan perussopimuksen sääntöjen mukaisesti ehdotetun muutoksen sellaisenaan siten, että perussopimuksen muutos saatettaisiin voimaan 1.1.2023, ja ilmoittamaan hyväksymisestä kuntayhtymän hallitukselle mahdollisimman pian kunnan valtuuston käsiteltävä perussopimuksen muutoksen hyväksymisestä.

Käsittely kokouksessa

Tekninen päällikkö Risto Leinonen oli asiantuntijana läsnä asiaa käsiteltäessä.

Keskustelun kuluessa jäsen Jouko Haonperä teki seuraavan muutetun päätösehdotuksen:

" Yhtymähallitus esittää jäsenkunnille, että hyvinvointikuntayhtymä puretaan järjestämisvastuun sosiaali- ja terveystalvveluista päättyessä 31.12.2022."

Jäsen Ilkka Joenpalo kannatti Jouko Haonperän esitystä.

Päätettyään asiaa koskevan keskustelun puheenjohtaja totesi asiasta jouduttavan äänestämään. Puheenjohtaja esitti suoritettavaksi nimenhuutoäänestyksen ja teki seuraavan äänestysesityksen: "Ne, jotka kannattavat esittelijän esitystä vastaavat JAA, ja ne jotka kannattavat Haonperän esitystä vastaavat EI." Hyväksyttiin yksimielisesti puheenjohtajan äänestysesitys ja -tapa.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 7 jaa-ääntä (varapuheenjohtaja Sirkka-Liisa Anttila, jäsenet Emmi Romppainen, Kirsi Räisänen, Eero Pura, Jenni Rauhaniemi, Matti Syrjälä ja varajäsen Jukka Lintukangas) ja 4 ei-ääntä (puheenjohtaja Kaisa Lepola, jäsenet Jouko Haonperä, Timo Helin ja Ilkka Joenpalo).

Puheenjohtaja totesi äänestyksen tuloksen, jonka mukaan yhtymähallitus hyväksyi äänin 7-4 esittelijän päätösehdotuksen.

Päätös Yhtymähallitus hyväksyi äänin 7-4 esittelijän päätösehdotuksen

Perussopimuksen 22 §:n mukaan *kuntayhtymän purkaminen edellyttää jäsenkuntien yhtäpitäviä päätöksiä.*

Kuntayhtymän purkautuessa kuntayhtymän hallituksen on huolehdittava loppuselvityksestä, elleivät jäsenkunnat sovi muusta järjestelystä. Kuntayhtymän varat, joita ei tarvita loppuselvityksen kustannusten ja velkojen suorittamiseen eikä sitoumusten täyttämiseen, jaetaan jäsenkunnille peruspääomaosuuksien suhteessa. Jos kustannusten ja velkojen suorittamiseen sekä sitoumusten täyttämiseen tarvittava määrä on varoja suurempi, jäsenkunnat ovat velvolliset suorittamaan erotuksen edellä mainittujen osuuksien suhteessa.

Jäsenkuntien valtuustot hyväksyvät kuntayhtymän viimeisen tilinpäätöksen ja päättävät vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille. Kuntayhtymän viimeinen tilinpäätös hyväksytään loppuselvityksen yhteydessä. Tilinpäätökseen sisällytetään myös loppuselvityksen kustannukset joko lopullisina tai tarvittaessa arvioina.

Kuntalain 62 §:n mukaan jäsenkunta voi erota kuntayhtymästä. Jos muuta ei ole perussopimuksessa sovittu, eroamien tapahtuu kalenterivuoden päättyessä jäsenkunnan ilmoitettua eroamisesta vähintään vuotta aikaisemmin.

Perussopimuksen 6 §:n mukaan kuntayhtymästä eroavalle jäsenkunnalle maksetaan yhtymäkokouksen päättämä summa korvauksen sen peruspääomasta, tälle summalle ei makseta korkoa. Maksu voidaan jaksottaa enintään viidelle vuodelle. Summasta vähennetään jäsenkunnan osuus kuntayhtymän veloista ja velvoitteista.

Somero ei ole vielä ilmoittanut eroavansa Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymästä, joten siltä osin muutosta perussopimukseen ei ole tarkoituksenmukaista tehdä ennen kuin eroaminen tapahtuu.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 29.8.2022 § 245 käsitellyt Sote-kiinteistöomaisuuden järjestelyvaihtoehtoja koskeva jatkoselvitystä ja päättänyt kannakseen, että kuntayhtymä puretaan ja kuntayhtymän kiinteistöt jaetaan omistajille ja sairaalasta muodostetaan kiinteistöosakeyhtiö aikaisempien omistussuhteiden mukaisesti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Jari Kesäniemi, p. 03 4141 5260

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että se:

1. hyväksyy, että kuntayhtymän perussopimuksen 3 § nykyinen sisältö poistetaan ja muutetaan kuulumaan kokonaisuudessa seuraavasti 1.1.2023 alkaen:

"3 § Kuntayhtymän tehtävät

Kuntayhtymän tehtävänä on omistaa, ylläpitää, hallita ja vuokrata kiinteistöjään mm. sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa varten sekä tuottaa tähän läheisesti liittyviä teknisiä, kunnossapitoon liittyviä ja muita vastaavia tukipalveluja vuokralaisilleen."

2. esittää kantanaan, että vuoden aikana kuntayhtymä puretaan ja kuntayhtymän kiinteistöt jaetaan omistajille ja sairaalasta muodostetaan kiinteistöosakeyhtiö aikaisempien omistussuhteiden mukaisesti.

3. päättää erota kuntalain 62 §:n mukaisesti Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymästä siten, että ero astuu voimaan vuoden 2023 päättyessä, mikäli kuntayhtymää ei sitä ennen ole muutoin purettu 22 §:n mukaisesti.

Käsittely:

Johanna Häggman esitti Pentti Mansikkamäen kannattamana, että

- pohjaehdotuksen kohta 1 hyväksytään
- pohjaehdotuksen kohdat 2-3 poistetaan
- kohdaksi kaksi laitetaan: Vuoden 2023 aikana selvitetään yhteistyössä Forssan seudun kuntien kanssa vaihtoehdot kiinteistöjen hallinnoinnista ja tehdään tarvittavat päätökset.

Jouko Haonperä esitti Lotta Saarenmaan kannattamana, että

- kohta yksi muotoillaan seuraavasti:
 1. Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että se päättää, että Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä puretaan sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisvastuun päättyessä 31.12.2022.
- kohdat 2-3 hyväksytään pohjaehdotuksen mukaisesti.

Koska oli tehty kaksi kannatettua pohjaehdotuksesta poikkeavaa esitystä, puheenjohtaja totesi, että on suoritettava äänestys ja teki seuraavanlaisen äänestusehdotuksen: Ensin äänestetään Häggmanin ja Haonperän esitysten välillä ja sitten voittaneen esityksen ja pohjaehdotuksen välillä. Äänestystapana käytetään kädennostoäänestystä. Äänestusehdotus hyväksyttiin.

Tämän jälkeen puheenjohtaja totesi, että ensin äänestetään Häggmanin ja Haonperän tekemien esitysten välillä siten, että ne, jotka kannattavat Häggmanin esitystä, äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Haonperän esitystä, äänestävät EI. Äänestystapa hyväksyttiin. Suoritettiin kädennostoäänestys, jossa äänet jakoutuivat seuraavasti kaksi (2) JAA-ääntä (Häggman ja Mansikkamäki) ja seitsemän (7) EI-ääntä (Haonperä, Uutela, Lintonen, Penttilä, Rajahalme-Tahvanainen, Saarenmaa ja Ilvonen).

Puheenjohtaja totesi Haonperän esityksen voittaneen ensimmäisen äänestyksen äänin 7-2 ja totesi, että seuraavaksi äänestetään pohjaehdotuksen ja Haonperän esityksen välillä siten, että ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Haonperän esitystä äänestävät EI. Äänestys suoritetaan kädennostoäänestyksellä. Äänestystapa hyväksyttiin. Suoritettiin kädennostoäänestys, jossa äänet jakoutuivat seuraavasti nolla (0) JAA-ääntä ja seitsemän (7) EI-ääntä (Haonperä, Uutela, Lintonen, Penttilä, Rajahalme-Tahvanainen, Saarenmaa ja Ilvonen) ja kaksi tyhjää (Häggman ja Mansikkamäki). Puheenjohtaja totesi Haonperän esityksen tulleen hallituksen päätökseksi äänin 7-0, kaksi tyhjää.

Päätös

Hallitus päätti asiasta äänin 7-0, kaksi tyhjää seuraavasti:

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että se

1. päättää, että Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä puretaan sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisvastuun päättyessä 31.12.2022.

2. esittää kantanaan, että vuoden aikana kuntayhtymä puretaan ja kuntayhtymän kiinteistöt jaetaan omistajille ja sairaalasta muodostetaan kiinteistöosakeyhtiö aikaisempien omistussuhteiden mukaisesti.

3. päättää erota kuntalain 62 §:n mukaisesti Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymästä siten, että ero astuu voimaan vuoden 2023 päättyessä, mikäli kuntayhtymää ei sitä ennen ole muutoin purettu 22 §:n mukaisesti.

Johanna Häggman ilmoitti jättävänsä asiasta eriävän mielipiteen.

KV 12.12.2022 § 81

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Valtuusto

1. päättää, että Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä puretaan sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisvastuun päättyessä 31.12.2022.

2. esittää kantanaan, että vuoden aikana kuntayhtymä puretaan ja kuntayhtymän kiinteistöt jaetaan omistajille ja sairaalasta muodostetaan kiinteistöosakeyhtiö aikaisempien omistussuhteiden mukaisesti.

3. päättää erota kuntalain 62 §:n mukaisesti Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymästä siten, että ero astuu voimaan vuoden 2023 päättyessä, mikäli kuntayhtymää ei sitä ennen ole muutoin purettu 22 §:n mukaisesti.

Käsittely

Varavaltuutettu Eino Järvinen poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 19.35. Varavaltuutettu Maaret Lahtinen tuli hänen tilalleen.

Keskustelun kuluessa valtuutettu Johanna Häggman teki Keskustan ja kristillisdemokraattisen valtuustoryhmän nimissä seuraavan ehdotuksen:

”Kohdat 1, 2 ja 3 poistetaan.

Lisätään kohdat 1 ja 2:

1. Valtuusto hyväksyy, että kuntayhtymän perussopimuksen 3 § nykyinen sisältö poistetaan ja muutetaan kuulumaan kokonaisuudessa seuraavasti 1.1.2023 alkaen:

”3 § Kuntayhtymän tehtävät

Kuntayhtymän tehtävänä on omistaa, ylläpitää, hallita ja vuokrata kiinteistöjään mm. sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa varten

sekä tuottaa tähän läheisesti liittyviä teknisiä, kunnossapitoon liittyviä ja muita vastaavia tukipalveluja vuokralaisilleen.”

2. Vuoden 2023 aikana selvitetään yhteistyössä Forssan seudun kuntien kanssa vaihtoehdot kiinteistöjen hallinnoinnista ja tehdään tarvittavat päätökset.”

Valtuutettu Ville Sundell kannatti esitystä.

Päätettyään keskustelun puheenjohtaja totesi, että koska on tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, asia on ratkaistava äänestämällä ja teki seuraavanlaisen äänestys ehdotuksen: Ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Johanna Häggmanin lukemaa Keskustan ja Kristillisdemokraattien valtuustoryhmän esitystä äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettiin nimenhuutoäänestys, jossa äänet jakautuivat seuraavasti: 35 (kolmekymmentäviisi) JAA-ääntä ja kahdeksan (8) EI-ääntä. Äänestyslista pöytäkirjan liitteenä. Puheenjohtaja totesi valtuuston äänin 35 - 8 hyväksyneen kaupunginhallituksen ehdotuksen.

Päätös

Valtuusto hyväksyi kaupunginhallituksen ehdotuksen äänin 35-8.

Valtuutetut Johanna Häggman ja Ville Sundell jättivät päätöksestä eriävät mielipiteet. Ville Sundelin eriävä mielipide kirjallisesti pöytäkirjan liitteenä.